

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เชิงพื้นที่ของอาชญากรรมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาว จรัสดาว คงเมือง

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาภูมิศาสตร์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ :

ศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมภางค์ ไปราณานนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ของอาชญากรรมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาจำนวน ประเภท และการกระจายของอาชญากรรมพื้นฐาน 2) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมพื้นฐานกับสภาพการใช้ที่ดินและความหนาแน่นของประชากร และ 3) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของอาชญากรรมกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิด

วิธีการศึกษา ศึกษาข้อมูลที่ได้จากบันทึกคำร้องทุกข์ของแต่ละสถานี การใช้แบบสอบถามผู้กระทำผิด ซึ่งเป็นประชากรทั้งหมดจำนวน 116 คน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการทดสอบไคสแควร์

ผลจากการศึกษาพบว่า อาชญากรรมพื้นฐานที่เกิดขึ้นเป็นอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินมากกว่าอาชญากรรมที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ โดยที่คดีลักทรัพย์จะเกิดขึ้นมากที่สุด และไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรมที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ และอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินต่างก็เกิดขึ้นในเขตเมืองชั้นในมากกว่าเขตเมืองชั้นนอก และเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบของ สภ.อ.เมืองมากที่สุด รองไปลงไปได้แก่ สภ.ต.แม่ปิง สภ.ต.ภูฝิงค์ และ สภ.ต.ช้างเผือก ตามลำดับ ทั้งอาชญากรรมที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ และอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน ต่างก็กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ที่มีการใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและการบริการ และการใช้ที่ดินประเภทที่นักอาศัยมากกว่าการใช้ที่ดินประเภทอื่น สำหรับช่วงเวลาที่เกิดเหตุนั้น พบว่าอาชญากรรมที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ เกิดขึ้นในเวลากลางคืนมากกว่ากลางวันอย่างเห็นได้ชัด แต่อาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินเกิดขึ้นในเวลากลางวันมากกว่ากลางคืน เมื่อพิจารณาตามฤดูกาลพบว่าอาชญากรรม

พื้นฐาน เกิดขึ้นในฤดูร้อนมากที่สุด

อาชญากรรมเกือบทุกประเภทมีความสัมพันธ์กับการใช้ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรมและการบริการมากที่สุด นอกจากนี้อาชญากรรมยังมีความสัมพันธ์กับความหนาแน่นของประชากรโดยแปรตามกันค่อนข้างสูง กล่าวคือถ้าบริเวณใดมีความหนาแน่นของประชากรสูงก็จะมีความหนาแน่นของคดีสูงด้วย

ผู้กระทำผิดส่วนมากเป็นชาย อายุไม่เกิน 25 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเมือง-เชียงใหม่ โดยที่ก่อนต้องโทษอาศัยอยู่ในเขตเมืองชั้นนอกมากกว่าเขตเมืองชั้นใน มีระดับการศึกษาต่ำคือไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สถานภาพโสด และมีอาชีพรับจ้างมากที่สุด มีรายได้ต่ำและไม่เพียงพอ ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่กระทำผิดเพราะถูกเพื่อนชักจูง และความยากจน การกระทำผิดพบมากในย่านที่พักอาศัย และย่านพาณิชย์กรรม กรณีของเวลาในการประกอบอาชญากรรมพบว่า ส่วนมากกระทำผิดในช่วงเวลา 12.01-18.00 น. และ 18.01-24.00 น. และไม่ได้เลือกเหยื่อแต่เป็นเพราะความบังเอิญมากกว่า การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของอาชญากรรมกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดพบว่า ประเภทของอาชญากรรมมีความสัมพันธ์กับอายุ (เมื่อต้องโทษ) สาเหตุที่ต้องกระทำผิด ช่วงเวลาที่กระทำผิด และเหตุผลที่เลือกประทุษร้ายต่อเหยื่อ (ผู้เสียหาย) อย่างมีนัยสำคัญ

Thesis Title The Spatial Analysis of Crime in Amphoe Muang,
 Changwat Chiang Mai

Author Miss Charatdao Kongmuang

M.S. Geography

Examining Committee : Prof. Dr. Manat Suwan Chairman
 Associate Prof. Prayad Pandee Member
 Assistant Prof. Usdanka Porananond Member

Abstract

The study of "The Spatial Analysis of Crime in Amphoe Muang, Changwat Chiang Mai" has 3 objectives : 1) to study number, type, and distribution of basic crime , 2) to analyse relationship between basic crime and landuse ; between basic crime and population density , and 3) to analyse relationship between types of crime and factors concerning offenders.

The method for this study was implemented by compiling complaints from each police stations and by interviewing 116 offenders. Then, the collected data are analysed by percentage distribution, Pearson's Product Moment Coefficient, and Chi-Square Test.

The result from this study has been revealed that appearance of basic crime mainly occurred are crime against property rather than crime against life, body and relating to sexuality , by which offences of theft has been committed most frequently. These two types of crime have been committed in inner part of city rather than outer part, and have been conducted most frequently in areas under responsibilities of Muang Chiang Mai , Maeping , Phuping , and Changpuek Police Stations, respectively. Both crime against life, body and relating to sexuality

and crime against property are clustered in commercial and service, and residential areas rather than other types of landuse. Hence, the duration of committing crime against life, body and relating to sexuality are during night time rather than day time distinctively. The crime against property have been committed during day time rather than night time. When considering season, it has been found that basic crime are quite often committed in summer.

Almost all types of crime have been most related with commercial and service landuse. Besides, crime also have been related with population density by which areas with high population density are tended to have high rate of crime.

Most offenders are male with age under 25 years old and their domicile are in Amphoe Muang Chiang Mai. Before committing crime, they have lived in outer part of the city rather than inner part. Their education are less than Prathom 6. Most offenders are single and work as employees. They have low and insufficient income. Most offenders committed crime because of invitation by friends, and of their poverty. Most crime have been taken place in residential and commercial areas during 12.01-18.00 pm and 18.01-24.00 pm. They do not intend to select victims but by accidentally. The analysis of the relationship between types of crime and factors concerning offenders has shown that types of crime are significantly related with age (of conviction) , motives of committing crime, duration of crime, and reason to select victims.